

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ЕКОЛОГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

Враховування екологічних аспектів
у проектуванні та розроблянні продукції

(ISO/TR 14062:2002, IDT)

ДСТУ ISO/TR 14062:2006

БЗ № 1–2007/35

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2010

ПЕРЕДМОВА

1 ВНЕСЕНО: Державне підприємство «Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем» (ДП «НДІ «Система») спільно з Технічним комітетом стандартизації «Системи управління якістю, екологічного управління, безпечністю харчових продуктів і соціальна відповідальність» (ТК 93)

ПЕРЕКЛАД І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ: **В. Горопацький**, канд. фіз.-мат. наук; **В. Дружок**, канд. техн. наук; **І. Єршова**, канд. техн. наук; **В. Паракуда**, канд. техн. наук; **Н. Семенюк**; **А. Сухенко** (науковий керівник); **Ю. Тройнін**

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 27 грудня 2006 р. № 375 з 2008–01–01

3 Національний стандарт відповідає ISO/TR 14062:2002 Environmental management — Integrating environmental aspects into product design and development (Екологічне управління. Враховування екологічних аспектів у проектуванні та розроблянні продукції)

Ступінь відповідності — ідентичний (IDT)

Переклад з англійської (en)

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України

Держспоживстандарт України, 2010

ЗМІСТ

	С.
Національний вступ	V
0 Вступ	V
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	1
4 Призначеність і потенційні вигоди	2
5 Стратегічні міркування	3
5.1 Загальні положення	3
5.2 Організаційні питання	3
5.3 Питання, пов'язані з продукцією	3
5.4 Обмін інформацією	3
6 Міркування щодо керівництва	4
6.1 Загальні положення	4
6.2 Функційні обов'язки керівництва	4
6.3 Випереджувальний підхід	5
6.4 Підтримка від наявних систем управління	5
6.5 Усебічний підхід	5
6.6 Керування ланцюгом постачання	6
7 Міркування стосовно продукції	6
7.1 Загальні положення	6
7.2 Екологічні аспекти та впливи на довкілля, пов'язані з продукцією	6
7.3 Основні питання	8
7.3.1 Загальні положення	8
7.3.2 Завчасність урахування	8
7.3.3 Життєвий цикл продукції	8
7.3.4 Функційність	9
7.3.5 Багатокритерійний підхід	10
7.3.6 Компроміси	10
7.4 Стратегічні екологічні цілі, пов'язані з продукцією	11
7.4.1 Загальні положення	11
7.4.2 Ресурсозаощадження, рециклізування, рекуперація енергії	11

7.4.3 Запобігання забрудненню, утворенню відходів та іншим впливам	11
7.5 Проектні підходи	11
8 Проектування та розроблення продукції	12
8.1 Загальні положення	12
8.2 Загальні питання	12
8.3 Проектування та розроблення продукції й урахування екологічних аспектів	13
8.3.1 Загальні положення	13
8.3.2 Моделі проектування та розроблення продукції	13
8.3.3 Планування	13
8.3.4 Концептуальне проектування	16
8.3.5 Докладне проектування	16
8.3.6 Випробовування/дослідний зразок	17
8.3.7 Випуск на ринок	17
8.3.8 Критичне аналізування продукції	18
8.4 Загальне критичне аналізування процесу проектування та розроблення продукції	18
Бібліографія	18
Додаток НА Перелік національних стандартів України, згармонізованих з міжнародними стандартами, на які є посилання в цьому стандарті	22

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожний переклад ISO/TR 14062:2002 Environmental management — Integrating environmental aspects into product design and development (Екологічне управління. Враховування екологічних аспектів у проектуванні та розроблянні продукції).

Технічний комітет, відповідальний за цей стандарт, — ТК 93 «Системи управління якістю, екологічного управління, безпечністю харчових продуктів і соціальна відповідальність» (підкомітет ПК 93/2 «Системи екологічного управління»).

У стандарті описано основні підходи та сучасну практику стосовно враховування екологічних аспектів у проектуванні та розроблянні продукції.

Стандарт доповнює комплекс національних стандартів ДСТУ ISO серії 14000, прийнятих в Україні раніше, та пов'язаний зі стандартом ДСТУ-Н 4340:2004 «Настанови щодо внесення екологічних вимог до стандартів на продукцію. Загальні положення».

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

- слова «цей технічний звіт» замінено на «цей стандарт»;
- структурні елементи цього стандарту: «Титульний аркуш», «Передмову», «Національний вступ», першу сторінку, «Терміни та визначення понять» і «Бібліографічні дані» — оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України;
- у «Зміст» долучено назви пунктів;
- терміни та визначення понять, подані в ISO/TR 14062 за ISO 9000:2000 та ISO 14001:1996, замінено термінами та визначеннями понять, наведеним в ISO 9000:2005 та ISO 14001:2004, упродовжені в Україні як ДСТУ ISO 9000:2007 та ДСТУ ISO 14001:2004;
- у розділі 3 замінено посилання ISO 9000:2000 на ISO 9000:2005 та ISO 14001:1996 на ISO 14001:2004;
- долучено національний додаток НА (Перелік національних стандартів України, згармонізованих з міжнародними стандартами, посилання на які є в цьому стандарті).

Копії нормативних документів, на які є посилання в цьому стандарті, можна отримати в Головному фонді нормативних документів.

ВСТУП

Будь-яка продукція, тобто будь-які товари чи послуги, певним чином впливає на довкілля на будь-якій або на всіх стадіях свого життєвого циклу — придбання сировини, виробництва, розподілування, використання й вилучення. Ці впливи можуть бути як незначними, так і значними; вони можуть бути короткотривалими чи довготривалими; можуть діяти на місцевому, регіональному чи глобальному рівнях (або можуть бути поєднанням цього).

Замовники, користувачі, розробники та інші сторони все більше беруть до уваги екологічні аспекти продукції та її впливи на довкілля. Цю зацікавленість підприємці, замовники, урядові та неурядові організації виявляють, обговорюючи питання щодо сталого розвитку, екологічної результативності, «проектування заради довкілля», розширеної відповідальності за продукцію, міжнародних угод, торговельних заходів, національного законодавства й урядових або галузевих добровільних ініціатив. Така зацікавленість має відображення також в економіці різних сегментів ринку, де визнано й переважають ці нові підходи до проектування продукції. Ці нові підходи можуть сприяти підвищенню ефективності процесів і використання ресурсів, потенційному розширенню асортименту продукції, зменшенню регуляторної обтяженості та потенційної юридичної відповідальності, а також заощадженню коштів. Крім того, глобалізація ринків, перехід до інших джерел постачання, виробництва та розподілування — усе це впливає на ланцюг постачання, а тому й на довкілля.

Усе більше організацій починають усвідомлювати існування суттєвих переваг від урахування екологічних аспектів у проектуванні та розроблянні продукції. Це може бути: зменшення витрат, заохочення інновацій, нові можливості ведення господарської діяльності та поліпшування якості продукції.

Передбачити чи ідентифікувати екологічні аспекти продукції на всіх стадіях її життєвого циклу може бути складно. Призначеність продукції важливо розглядати з позиції системи, у якій її використовуватимуть. Екологічні аспекти продукції потрібно також урівноважувати з іншими чинниками, такими,